

VOORSTEL AAN DE RAAD

Voorstel van: College van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder: Burgemeester C.J.M. van den Elsen
Commissie: Bestuur en Samenleving

Documentnummer
705891

Zaaknummer
705752

Datum voorstel: 26 mei 2026

**Onderwerp: Zienswijzeverzoek programmabegroting 2027
Veiligheidsregio Brabant-Noord**

Inleiding:

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de 11 deelnemende gemeenteraden hun zienswijze te geven op de Programmabegroting 2027.

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio beslist 3 juli 2026 over de Programmabegroting. Het algemeen bestuur betreft daarbij alle zienswijzen. In de zienswijzen geven de gemeenteraden hun mening over de concept Programmabegroting 2027. De deelnemende gemeenten kunnen zo invloed uitoefenen op het beleid en de (inwoner) bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling van de veiligheidsregio. Eerder spraken alle gemeenteraden over de Kaderbrief 2027, die de basis vormt voor deze programmabegroting. De gemeenten worden verzocht om bij voorkeur vóór 25 juni, maar uiterlijk 2 juli 2026 hun zienswijzen kenbaar te maken.

Geadviseerd besluit

In te stemmen met de begroting 2027 en geen zienswijzen naar voren te brengen.

Toelichting

Veiligheidsregio Brabant-Noord is de organisatie voor crisisbeheersing en de brandweer in onze regio. De veiligheidsregio werkt aan het succesvol voorkomen van, voorbereiden op en bestrijden van branden, crises en incidenten. Met elkaar werken we aan een veilige Brabantse leefomgeving.

De Programmabegroting 2027 volgt de koers van het beleidsplan 2024–2027 Samenwerken aan veerkracht en veiligheid. We bouwen voort op de ontwikkelingen van de afgelopen jaren, waaronder de versterking van de crisisbeheersing, de strategische koers voor toekomstbestendige brandweezorg en de ontwikkeling van een veerkrachtige en goed voorbereide veiligheidsregio.

Relevante besluitgeschiedenis

- [Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid'](#), vastgesteld door het algemeen bestuur van de veiligheidsregio op 30 november 2023 (incl. zienswijzetract gemeenteraden). Het beleidsplan beschrijft de plannen, ambities en voornemens van de veiligheidsregio voor de periode tot en met 2027.
- [Kaderbrief 2027](#), vastgesteld door het algemeen bestuur van de veiligheidsregio op 5 maart 2026. Vanuit de Kaderbrief 2027 zijn de uitgangspunten geformuleerd op basis waarvan de Programmabegroting 2027 is opgesteld. Acht gemeenten gaven een positieve zienswijze en stemmen in met de inhoudelijke beleidslijn van de Kaderbrief 2027. Drie gemeenten besloten kennis te nemen van de Kaderbrief 2027, maar geen zienswijze naar voren te brengen.
- [Programmabegroting 2024](#), vastgesteld door het algemeen bestuur van de veiligheidsregio op 29 juni 2023 (incl. zienswijzetract gemeenteraden). In de Programmabegroting 2024 zijn versterkingen opgenomen voor crisisbeheersing, verbeteren van de informatie-organisatie,

behouden van vakmanschap. Daarnaast is hierin het Huisvestingsplan 2024-2027 verwerkt op basis waarvan tot en met 2027 een verhoging van de inwonerbijdrage wordt doorgevoerd.

4. [Realisatie van de Risk Factory, onder voorbehoud van gemeentelijke deelname](#), besloten door het Algemeen Bestuur op 5 maart 2026.

De kaderbrief 2027 is door 8 gemeenteraden ondersteund en door 3 gemeenten voor kennisgeving aangenomen. We vragen u daarom ook om met uw in te dienen zienswijze de beleidslijn uit de Programmabegroting 2027 te ondersteunen, zodat het algemeen bestuur van de veiligheidsregio deze op 3 juli 2026 ongewijzigd kan vaststellen. We lichten hieronder toe waarom wij de programmabegroting onderschrijven:

De Programmabegroting 2027 is in lijn met het Beleidsplan 2024-2027

De Programmabegroting volgt de koers van het Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid'. Eerder accenten zoals de versterking crisisbeheersing en verbetering landelijke samenwerking, toekomstbestendige brandweezorg en het Huisvestingsplan 2024-2027 worden voortgezet. De Programmabegroting geeft de inspanningen voor 2027 weer op de volgende onderdelen:

- Voorbereiden op het onbekende
- Klimaat en natuur
- Ongevallen en branden
- Bedreiging vitale en digitale infrastructuur

In een snel veranderende wereld, met groeiende risico's en snel wisselende dreigingsbeelden, nemen de verwachtingen naar veiligheidsregio's toe. De programmaonderdelen binnen de veiligheidsregio, crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg, bedrijfsvoering en de Risk Factory bewegen hierin mee, aansluitend op de hoofdthema's.

De Programmabegroting 2027 bevat geen voorstellen voor nieuw beleid of nieuwe uitgaven

In deze begroting is geen nieuw beleid opgenomen dat gevolgen heeft voor de gemeentelijke bijdrage. Dit is in overeenstemming met de vastgestelde Kaderbrief 2027. Uitgangspunt is dat de ambities uit het beleidsplan gerealiseerd worden binnen de inhoudelijke kaders en de prioriteiten vanuit het Risicoprofiel 2024-2027. En dat extra ambities en taken gepaard gaan met expliciete besluitvorming en financiering.

De Programmabegroting is opgesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

1. De 10% korting met ingang van 2026 is definitief doorgevoerd. In 2025 zijn echter ook bestuurlijke afspraken gemaakt ten aanzien van maatschappelijke weerbaarheid, die resulteren in incidentele bijdragen en structurele toevoegingen aan de BDUR. In het kader van Versterking veiligheidsregio's t.b.v. weerbaarheid, is besloten dat de BDuR in 2026 wordt opgehoogd met landelijk € 8 miljoen en vanaf 2027 met landelijk structureel € 25 miljoen. Dit is in deze begroting 2027 verwerkt.
2. De ambities uit het beleidsplan worden consequent benaderd met de lijn 'nieuw-voor-oud'.
3. Nieuwe onontkoombare ontwikkelingen in 2027 en overige dilemma's/knelpunten worden in principe binnen de begroting opgevangen.

De veiligheidsregio presenteert een sluitende meerjarenbegroting. In de begroting is geen nieuw beleid opgenomen dat gevolgen heeft voor de gemeentelijke bijdrage. Voor de financiering van de beleidsambities in deze begroting heeft in eerdere jaren besluitvorming plaatsgevonden. Daarnaast wordt de versterking van de crisisbeheersing structureel door het ministerie van Justitie en Veiligheid gefinancierd. Aanvullend is er nu geen sprake van extra of nieuw beleid.

In overeenstemming met de vastgestelde indexeringsmethodiek zijn voor de lonen de nieuwe CAO voor de Veiligheidsregio's (augustus 2025 – augustus 2027) als uitgangspunt genomen. Voor de periode van augustus tot en met december 2027 is het gemiddelde indexeringspercentage van de huidige CAO gehanteerd.

Voor de prijsontwikkeling is uitgegaan van Het Centraal Economisch Plan 2026 van het Centraal Planbureau (maart 2026). Ten opzichte van de Kaderbrief 2027 ligt de gemiddelde indexatie in deze

begroting 0,69 procentpunt lager. Daarmee komt de indexering voor 2027 op 2,19%, zijnde de gewogen index van 2,62 % loonindex (weging 57,54%) en 1,60% prijsindex (weging 42,46%).

De gemeentelijke bijdragen (incl. indexatie) in 2027 zijn:

	Bijdrage gemeenten	Bijdrage per inwoner
VRBN (excl. GHOR en BZ)	€ 52.742.764	€ 77,35
GHOR	€ 876.074	€ 1,29
Bevolkingszorg (BZ)	€ 923.173	€ 1,35
Totaal	€ 54.542.011	€ 79,99

Ten opzichte van de bijdrage in de kaderbrief 2027 betekent dit een daling van € 0.54 per inwoner.

Risk Factory

In een tijd met toenemende geopolitieke spanningen, digitale dreigingen, klimaatverandering en nieuwe vormen van criminaliteit, is het essentieel dat inwoners leren omgaan met risico's. De Risk Factory biedt realistische, nagebootste scenario's (o.a. brandveiligheid, waterveiligheid, verkeersveiligheid, digitale veiligheid, criminaliteitspreventie, groepsdruk, valpreventie) die aantoonbaar effectief zijn in gedragsbeïnvloeding.

Het algemeen bestuur heeft 5 maart jongstleden besloten tot de realisatie van de Risk Factory Brabant-Noord, onder voorbehoud van gemeentelijke deelname, en de Colleges van B&W te verzoeken tot deze deelname. Daarnaast is besloten dat de veiligheidsregio hiervoor een jaarlijkse bijdrage van € 210.000 opneemt in haar begroting, gedekt voor € 180.000 uit de inzet van de extra rijksbijdrage BDUR t.b.v. weerbaarheid en voor € 30.000 door een gedeeltelijke herallocatie van budget brandveilig leven. Dit is als zodanig in deze begroting verwerkt.

Gemeenten betalen samen €150.000 per jaar extra, verdeeld op basis van het aantal inwoners. Concreet betekent dit voor onze gemeente een jaarlijkse bijdrage van € 2522. Deze bijdrage staat los van de gemeentelijke bijdragen aan de Veiligheidsregio.

Kanttekeningen

De belangrijkste risico's zijn:

- De bezuinigingstaakstelling van het Rijk en deelnemende gemeenten

Vanuit het rijk en vanuit de deelnemende gemeenten is de kans aanwezig dat er een bezuinigingstaakstelling wordt opgelegd, bijvoorbeeld door het niet indexeren van de gemeentelijke bijdrage, terwijl de lonen en prijzen wel stijgen.

- Cyberincident/datalek

Dit risico is gebaseerd op de incidenten die zich bij andere organisaties hebben voorgedaan.

Er bestaat een risico op cyberaanvallen waardoor het proces informatievoorziening geraakt wordt. Voor de operationele werkprocessen is continuïteit en beschikbaarheid van informatie van groot belang. Een verstoring heeft mogelijk maatschappelijke en/of imago schade als gevolg.

- Relatie tussen financiën, taken en ambities

In de relatie tussen financiën, taken en ambities constateert VRBN dat de verwachtingen, ontwikkelingen en actualiteiten die de veiligheidsregio's raken groter worden. Tegelijkertijd wil VRBN ook bijdragen aan de financiële uitdagingen van gemeenten. De koers van het beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid' blijft leidend. Daarbij houdt VRBN de lijn aan dat er geen nieuw beleid met financiële gevolgen geformuleerd wordt, tenzij door het Rijk geformuleerd. Daarnaast worden diverse opgaven intern opgelost. Moet er bezuinigd worden dan heeft dit gevolgen voor de taakuitvoering van de veiligheidsregio.

VRBN is een voornamelijk uitvoerende en kapitaalintensieve organisatie, die financieel voor het grootste deel betrekking heeft op brandweerzorg. De begroting wordt met name bepaald door personele lasten en kapitaallasten met daarbij weinig tot geen regelruimte. Prijzen stijgen veel harder dan de verkregen reguliere indexering. Dit wordt incidenteel opgevangen, maar leidt binnen enkele jaren tot een financieel knelpunt. Het blijft daarom belangrijk om naar de lange termijn te blijven kijken.

Gezien het uitvoeringsgerichte karakter van de organisatie kunnen bezuinigingen moeilijk vanuit overhead of ondersteuning geleverd worden. VRBN wil niet afbreken wat net is opgebouwd. Het uitstellen van de doorontwikkeling van crisisbeheersing kan leiden tot een terugval op de voorbereiding op langdurige crises, die gelet op de huidige militaire en hybride dreiging en klimaateffecten juist versterkt zou moeten worden.

Bezuinigen op risicobeheersingstaken levert een besparing bij VRBN op, maar kan op gemeentelijk niveau tot hogere kosten leiden omdat toezicht overgenomen moet worden. Het sluiten van vrijwillige posten en afstoten van materieel, of ingrijpen op opleiden en oefenen, heeft direct gevolgen voor de parate basisorganisatie van de brandweer. Dit wordt onwenselijk geacht. Daarnaast is het belangrijk onnodige onrust bij vrijwilligers te voorkomen. Ombuigingen moeten daarom integraal en zorgvuldig afgewogen worden.

Financiën

Nu de begroting 2027 voorligt blijkt dat de benodigde extra middelen van € 46.600 zoals benoemd in de kaderbrief 2027 niet in hun geheel nodig zijn. Om deze reden kan het bedrag aan extra middelen verlaagd worden tot € 40.450. Daarom is een extra bijdrage van € 40.450 verwerkt in de voorjaarsnota 2026 in plaats van € 46.600. De totale jaarlijkse bijdrage voor Veiligheidsregio Brabant-Noord 2027 is daarmee € 917.404.

Effecten BTW-BCF-VPB

Niet van toepassing.

Communicatie/publicatie

Alle 11 gemeenteraden krijgen de gelegenheid hun zienswijze te geven op de Programmabegroting 2027.

Uitvoering/Vervolg

Uw zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord zodat deze betrokken kan worden bij de besluitvorming door het algemeen bestuur op 3 juli 2026.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel

De secretaris

De burgemeester

J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlage(n)

1. Brief gemeenteraden zienswijzeverzoek VRBN Programmabegroting 2027
2. Concept Programmabegroting 2027
3. Overzicht ingediende zienswijzen op de Kaderbrief 2027
4. Concept raadsbesluit